

Öppna jämförelser av Hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet 2014

Område: Hälsotillstånd, dödlighet mm

Indikator: 2. Hälsopolitiskt åtgärdbar dödlighet

Kontaktperson: Anna-Carin Johansson Anna-Carin.Johansson@liv.se

Hur ligger vårt landsting till och varför:

Måttet *Hälsopolitisk åtgärdbar dödlighet* avser diagnoser och dödsorsaker som anses möjliga att påverka med bredare hälsopolitiska insatser, som exempelvis kampanjer för rökavvänjning och förbättrade alkoholvanor. Avsikten med måttet är att den kunskap som finns om vissa sjukdomars orsaker och behandlingsmetoders effektivitet ska omsättas i handling. De diagnoser och dödsorsaker som ingår i indikatorn är lungcancer, cancer i matstrupe, levercirros och motorfordonsolyckor.

När det gäller hälsopolitiskt åtgärd dödlighet ligger Värmland högre än riket, 41,8/100 000 invånare mot 38,1/100 000 invånare.

Detta kan förklaras bland annat av att Värmland har en högre andel döda i motorfordonsolyckor, tumörer i matsmältningsorganen samt i alkoholrelaterad dödlighet.

I Värmland har kvinnor en lägre dödlighet 35/100 000 invånare i jämförelse med 48,7/100 000 invånare bland män. Skillnaden mellan könen har ökat de senaste åren. En förklaring till detta kan vara sambandet mellan utbildningsnivå och dödlighet. Kvinnor i Värmland har en högre utbildningsnivå. Fler män än kvinnor dör i motorfordonsolyckor. Samtidigt ökar andelen döda i både levercirros och lungcancer bland kvinnor med lägre utbildningsnivå.

Vilka förbättringsåtgärder pågår:

Landstinget driver utvecklingen av en mer hälsoorienterad hälso- och sjukvård, med fokus på god och jämlik hälsa för hela befolkningen.

På en övergripande nivå är styrningen mot en ökad **hälsoorientering** av hälso- och sjukvården mycket tydlig.

Arbete med en folkhälsost strategi som skall gälla för hela landstinget pågår. Strategin skall bland annat ligga till grund för viktiga politiska beslut som kan påverka befolkningens hälsa och i förlängningen dödligheten.

Landstinget har även infört rutiner för ”rökfria operationer”. Sedan tidigare finns rutiner för ”Fysisk aktivitet på recept”.

En av utmaningarna i utvecklingsprojektet Nya Perspektiv är ”Riskbruk och riskbeteende”, där bland annat tobak och alkohol ingår.

Jämställdhetsarbete och utbildning i normkritiskt förhållningssätt pågår inom landstinget och skall bland annat leda till en jämlik hälso- och sjukvård.

Flera processer inom ramen för Regionala cancerstrategin (RCC) pågår. Samhället måste öka sina investeringar i prevention vilket lett till att det nu finns en handlingsplan framtagen inom RCC region Uppsala-Örebro för hur detta arbete skall bedrivas.

Våra tre akutmottagningar registrera trafikskador sedan 2002, STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition). Uppgifterna ska i första hand användas i de värmländska kommunernas och andra lokala/regionala aktörers skadepreventiva arbete.

Tryggt och säkert län är ett projekt där landstinget deltar tillsammans med länsstyrelsen, Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap, Karlstads universitet, Konsumentverket, polisen, räddningstjänsten och länets kommuner. Projektets syfte är att utveckla en modell för systematiskt faktabaserat säkerhetsarbete. Ett av fokusområdena i arbetet är olyckor med personskador.